

A kapitalizmus hanyatlása és az emberiség jövője

A kapitalizmus rothadása hanyatlása anarchiája

Készült: SaLa közreműködésével a Mesterséges Intelligenciával

Bevezetés: A választás előtt álló emberiség

Napjaink globális valósága egyre élesebben világít rá arra az alapvető ellentmondásra, amely a modern technológiai fejlődés lehetőségei és a fennálló társadalmi-gazdasági berendezkedés között feszül. Miközben a termelőerők és a robotizáció soha nem látott szintre emelkedtek, a globális társadalom nem a jólét, hanem a tartós válságok, a növekvő egyenlőtlenlések és a fegyveres konfliktusok korát éli.

Ez az írás arra tesz kísérletet, hogy leleplezze a kapitalista rendszer strukturális korlátait és elkerülhetetlen hanyatlását. Bemutatja, miként teszi lehetetlenné a profitmaximalizálás és az individualista erkölcs a világgazdaság észszerű, közérdekű tervezését, és hogyan kényszerül a hatalmát féltő tőkés osztály a demokrácia álcája mögött nyílt önkényuralomra. A jelenlegi történelmi helyzetben a kollektivizmus és a tudatos tervgazdálkodás már nem csupán egy ideológiai alternatíva, hanem az emberiség fennmaradásának és kulturális fejlődésének egyetlen záloga.

A kapitalizmus anarchiája és hanyatlása

A kapitalista rendszerben a szabad vállalkozás, az individualizmus, a konkurenciaharc, valamint a siker alapját képező élőködés lehetősége lehetetlenné teszi a világgazdaság észszerű megtervezését és megszervezését, amely pedig a társadalom, a népgazdaság és az emberiség érdekében mára elkerülhetlenné vált.

A kapitalizmusban a tőkés érdek az első

Ahhoz, hogy egy civilizált, tudatos emberiség képe megvalósulhasson, a nép- és világgazdaságnak a társadalom érdekeit kellene szolgálnia. A kapitalizmus azonban a maga szélsőséges individualizmusa miatt erre csak korlátozottan képes. Ebben a rendszerben a tőkés profitérdeke a meghatározó, a közjó pedig háttérbe szorul, ami elkerülhetlenül válságokhoz és az emberiség szenvedéséhez vezet.

A kollektivizmus az emberiség létérdeke

A fejlett civilizáció elérése és a fajunk túlélése érdekében a kollektív társadalmi forma megvalósítása elkerülhetlenné válik. Csak ez teszi ugyanis lehetővé a tervgazdálkodást, a világgazdaság tudatos irányítását és a gazdasági anarchia felszámolását, hogy az emberiség összefogva valósíthassa meg közös létérdekeit.

A profitért folyó verseny miatt a kapitalista globális piacokon kíméletlen harc dúl. Bár a rendszer a korai szakaszában éppen ennek a dinamizmusnak köszönhető gyors fejlődését, mára a világméretűvé vált gazdaság a kapitalista modell alapján tervezhetlenné és szervezhetlenné vált. Így jelenleg a gazdasági anarchia, a könyörtelen küzdelem és a globális káosz uralkodik a Földön.

A kapitalizmus hanyatlása

A verseny és a konkurenciaharc miatt egykor oly sikeres kapitalizmus a termelőerők világméretűvé fejlődésével mára a hanyatlás és a rothadás fázisába lépett. Fejlődése lényegében a globálissá válásáig, az imperializmus korszakáig tartott; bár helyenként még szárnyal, szerkezetileg már bomlik, és előbb-utóbb elkerülhetetlenül bekövetkezik a pusztulása.

*

A Szovjetunióban Lenin ismerte fel ezt a törvényszerűséget, és az ország Sztálin vezetésével ért el sikereket. Azonban az akkori ereje teljében lévő, fasizálódó tőkés rendszer végül legyőzte a tudatos, kommunizmus felé törekvő világot. A stafétabotot Kína vette át, amely rugalmasan alkalmazkodott a modern kor követelményeihez.

*

A válságok, a háborúk és a nyomor miatt az emberiség jelentős része a technológiai fejlődés adta lehetőségek ellenére is szenved. Ezt a hanyatló, a szocializmus felé érő kapitalizmust a tőkés osztály-önkényuralom – az élősködő privilégiumok védelmében – fasiszta módszerekkel igyekeznek fenntartani.

Ez a terror sem mentheti meg azonban a rendszert a bukástól: a kizsákmányolásra épülő erkölcsé megállíthatatlanul züllik, és vak dühében akár az egész emberiséget is a pusztulásba rántatja.

A kapitalizmus rothadása megállíthatatlan

A termelőerők fejlődésével a kapitalizmus beépített ellentmondásai egyre inkább elhatalmasodnak. E folyamat okai a tőkés világnézet és erkölcs alapján felfoghatatlanok, éppen ezért ezen a szinten megoldhatatlanok is maradnak. Így a rendszer bomlása feltartóztatlanul fokozódik, és egyre nagyobb méretűvé, pusztítóbbá válik.

A fasiszta-kapitalizmus kora

A kapitalizmus fennmaradása mára már csak a fasiszmus különböző formáival lehetséges. Ez a tőkés osztály-önkényuralom a hitleri klasszikus fasiszmustól az USA „mosolygó” fasiszmusáig rendkívül változatos arculatot ölthet. A „mosolygó” fasiszmus valójában a polgári demokrácia álcája mögött működő tőkés diktatúra, ahol a társadalom túlnyomó többségét alkotó dolgozó proletariátus osztályérdekei egyáltalán nincsenek képviselve.

Kizsákmányolás és anarchia

A tőkés termelés alaptörvénye az értéktöbblet megszerzése, ami a bérrabszolgák kizsákmányolásán keresztül valósul meg. Individualista erkölcsé, világnézete és alapvető működési módja miatt a kapitalizmus gazdasága társadalmi és globális szinten egyaránt tervezhetetlen, így szükségszerűen anarchiába torkollik. A gazdasági anarchia következményeit pedig elsősorban a hatalom nélküli, kiszolgáltatott dolgozók szenvedik meg.

A kapitalizmus elkerülhetetlen válságai

A kapitalizmus rothadása elsősorban a dolgozó proletariátust, a bérrabszolgaságban élő emberiséget sújtja. Bár a termelőerők fejlődésével a fejlett régiókban az időszakos válságok már egyre kevésbé hatnak katasztrofálisan a munkásságra, a világ elmaradottabb részein a nyomor, a rablőháborúk és a pusztulás továbbra is óriási méreteket öltenek.

Mivel a kapitalista gazdaság a társadalom és az emberiség érdekében tervezhetetlen, a válságok kialakulása elkerülhetetlen. A rendszer individualista erkölcséből egyenesen következik a felsőbbrendűség tudata, az élősködés és az emberi jogok sárba tiprása. Ennek következtében a tőkés osztály a bérrabszolgák feletti uralmát már csak a burkolt vagy nyílt önkényuralommal, vagyis fasizmussal képes fenntartani. A fasizálódott kapitalizmus morálisan teljesen elrothadt, így képtelen megfelelni az általános fejlődés adta lehetőségeinek, az emberi jogoknak, a demokráciának, valamint a társadalmi haladás elvárható szintjének.

Kapitalista osztály-önkényuralom

Mivel a tőkés hatalmi struktúrában a túlnyomó többséget alkotó dolgozó proletariátusnak nincs törvényes érdekképviselője, ez a rendszer valójában egy kapitalista osztály-önkényuralom. A termelőerők fejlődésével és a robotizáció térnyerésével a kapitalizmus végül el fogja pusztítani a pusztá „beszélő szerszámmá” fokozott emberiséget, amint az feleslegessé válik számára, és már nem lesz rá szüksége. Bár a kapitalizmus a gazdasági folyamatok révén anyagi értelemben, a termelőerők színvonalán már szocializmussá érik – egyfajta államkapitalista szocializmussá alakulva –, ezt a formát a tőkés elit akár a nyílt nyílt elnyomással is, a fasiszta-kapitalizmus eszközeivel védi. Ez a berendezkedés azonban már a kapitalizmus végső, hanyatló és rothadó korszaka.

Marxista fogalomlexikon (MI)

- **A kapitalizmus általános válsága:** A tőkés társadalom minden területére – a gazdasági alapra és a felépítményre egyaránt – kiterjedő, a rendszer hanyatlását kifejező strukturális krízis. Nem tévesztendő össze a túltermelési gazdasági válságokkal, amelyek a gazdasági élet ciklikusan visszatérő megrázkódtatásai. A kapitalizmus általános válsága egy egész történelmi korszakot ölel fel, amely az első világháborúval és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmével vette kezdetét, és a szocializmus világméretű győzelmével zárul majd le.

- **Imperializmus:** A kapitalizmus fejlődésének legfelső és egyben legutolsó foka. A monopolkapitalizmus szakaszába lépve a tőkés rendszer korhadó, élősködő berendezkedéssé válik.